

za umetelnost sploh jako jako ugodno! In kaj more podati pesniku suh nauk kakega krivega modroslovca, recimo Spinoze, ki se je tudi že imenoval, kakor bi nam mogel on razširiti obzorje? Za Boga, ako imenujete to: razširjanje obzorja, zares ne veste, kaj pišete! In gorje nam, ako res tako obzorje v nas narašča!

Naj bi mi sedaj izmed nasprotnikov krščanstva in krščanske umetelnosti kdo povedal, v čem neki zavira krščanstvo pravega umetelnika, pesnika, in čemu je treba obzorje še po nekrščansko razširjati! Pa že vemo, kaj očitajo veri: to, da ovira svobodno gibanje, da ne dovoljuje karkoli si bodi govoriti, pisati, kazati. Res je to, te svobode ne pripušča krščanstvo, ampak vse hoče

uklepati v večne resnice. Je-li pa to napačno? Resnica mora veljati prav tako v slovstvu, kakor velja v življenju, in npravni zakon ne more dovoljevati izjem umetelnikom: saj bi morala prav umetelnost povečevati npravni zakon. Pa kaj bi se skrivali nasprotniki za razne pretveze! Kdo ne vé, da jim je edino le npravni zakon napoti in jim je napoti krščanstvo, ker nam veleva izpolnjevati npravne zakone, pošteno, nedolžno živeti! Ta zakon bi radi bacili na stran in to imenujejo: razširjati obzorje. Pa naj mi dokaže, kdor more, da ni tako! Zato trdim — in vem, kaj pišem, — da oni razširjeni obzor, po katerem izven krščanstva mnogi hrepené, ni nič drugega nego razbrzdanost.

(Dalje.)

Častitim naročnikom.

Brez hrupa, pohlevno, v skromni obleki je zahajal dve leti „DOM in SVET“ med Slovence. Polagoma je rasel ter s tem dokazal, da njegov izdajatelj ni delal na „slepo srečo“. Letos se je nepričakovano oblekel tudi v ličen plašč, češ, naj bi mu nihče ne očital, da se tako siromašno upa med daljni svet. Pa še to ni dovolj. Ko se je ob novem letu prav pošteno predstavil občinstvu ter ga je doletela marsikatera hvala, prevzel ga je nekak napuh. Posebno ga je bolelo, ko so ga primerjali drugim listom in dostavljali: „Žal, da nima slik“. In pogumen je naš mladič dovolj, da je že pred nekoliko meseci sklenil: s slikami se hočem okrasiti, naj velja kar hoče. In evo ga! Danes se Vam predstavlja kot ilustriran list; podal Vam je že zadnjič prilogo in danes je pravilno ilustriran, kakor hoče biti z božjo pomočjo in pomočjo blagih prijateljev i nadalje.

Izdajatelju pač ni treba udarjati na veliki zvon in razglašati, da se je že od začetka poprijel svoje izbrane naloge z vso resnobo trdnega značaja; pač mu ni treba zatrjevati, da se hoče i nadalje z jekleno voljo povspenjati do svojih vzorov. Da, vzorom bode služil naš list in v nemal Slovence za prave vzore, storil bode duševno in gmotno, kar bode mogel. Zato se trdno nadeja, da bodo Slovenci izdajatelja vsestransko podpirali. Pa tudi prosí najvljudneje, naj ga rojaki ne zapusté. Kar mu bode izročili, rojaki, bodisi duševno, bodisi gmotno, vestno bode položil — to trdno obeta — na oltar mile nam domovine.

Listnica upravnistva. Prar cljudno prosimo, da bi nam oni naročniki, ki niso za letos plačali nikake naročnine, poslali jo kmalu. Neradi opominjamo, a moramo. Najhuje nam pa dene, ako jemlje kak naročnik list tretjino ali polovico leta, potem pa kar vrne poslednji izrod „retour“. Ali ni tako ravnanje krivično, nepošteno? Celó dve slavni društvi sta tako ravnali. Prosili smo, naj nam vsaj vrneta prejete številke, a brez uspeha. Za tako ravnanje res nimamo izraza. In v teh družtrih se govori o narodnosti! Zakaj pa ne o nerodnosti? A z narodnim ponosom dostavljamo, da so nam mnoga druga društva res trdna podpora. Tako n. pr. je naročena slavna čitalnica v Planini na dva iztisa. Živeli posnemovalci!

Izpovedanja bivšega prostomisleca

(Leo Taxil).

18 pol. 8°. Cena 60 kr. Po pošti 65 kr. — „Katoliška Bukvarna“.